

ДАЙДЖЕСТ

СУДОВОЇ ПРАКТИКИ

**Господарського суду
Вінницької області**

ДАЙДЖЕСТ № 6

судової практики Господарського суду Вінницької області
(сформований на основі Постанов Північно-західного
апеляційного господарського суду та Верховного Суду за
період з 01.01.2024 по 31.12.2024)

ЗМІСТ

1. Спори, які впливають з договірних правовідносин.....	3
2. Спори з питань нарахування відповідальності за невиконання зобов'язань.....	11
3. Спори, які виникають внаслідок порушення правил використання енергоносіїв.....	20
4. Спори з питань захисту прав інтелектуальної власності.....	25

ПЕРЕЛІК УЖИВАНИХ СКОРОЧЕНЬ:

ВП ВС – Велика Палата Верховного Суду

ВС – Верховний Суд

ВСУ – Верховний Суд України

КГС ВС – Касаційний господарський суд у складі Верховного Суду

КЦС ВС – Касаційний цивільний суд у складі Верховного Суду

КАС України – Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду

КАС – Кодекс адміністративного судочинства України

КУзПБ – Кодекс України з процедур банкрутства

ГПК України – Господарський процесуальний кодекс України

ЦК України – Цивільний кодекс України

ЦПК України – Цивільний процесуальний кодекс України

ТОВ – Товариство з обмеженою відповідальністю

ПП – Приватне підприємство

АТ – Акціонерне товариство

ФО – фізична особа

1. **Спори, які впливають з договірних правовідносин**

1.1. Якщо бенефіціар за відсутності основного зобов'язання (наприклад, якщо воно припинене виконанням з інших підстав, є недійсним) звернеться до гаранта і отримає від нього грошову суму, то таке є набуттям майна (грошей) без достатньої правової підстави за рахунок потерпілого, оскільки за загальним правилом частини першої статті 569 ЦК України гарант має право на зворотну вимогу (регрес) до боржника в межах суми, сплаченої ним за гарантією кредиторів, то постраждалим є боржник (принципал). Він вправі звернутись до бенефіціара з вимогою про повернення принципалу коштів, сплачених гарантом, за правилами глави 83 "Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави" ЦК України.

Виконання позичальником зобов'язання за договором частково, згідно ставки індивідуальної гарантії в розмірі 80% від суми кредиту, було забезпечено гарантією держави.

Так, на підставі Закону України «Про Державний бюджет на 2022 рік», постанови Кабінету Міністрів України від 14.07.2021 № 723 «Про надання державних гарантій на портфельній основі у 2022 році» (далі - постанова № 723) в Україні запроваджена державна підтримка позичальників - суб'єктів господарювання у формі державних гарантій на портфельній основі.

Учасниками Програми надання державних гарантій на портфельній основі у 2022 році є:

- агент - АТ "Державний експортно-імпорتنний банк України", що надає агентські, консультаційні та інші послуги відповідно до умов агентської угоди між гарантом та агентом та договору про надання державної гарантії на портфельній основі, який укладається між гарантом та банком-кредитором;

- банки-кредитори - банки, відібрані на умовах, визначених Порядком №723, перелік яких визначається рішенням Кабінету Міністрів України щодо надання державних гарантій на портфельній основі;

- гарант - Кабінет Міністрів України, що діє від імені держави, в особі Міністра фінансів;

- позичальники - суб'єкти господарювання мікропідприємництва, малого та/або середнього підприємництва, визначені Господарським кодексом України, що отримують кредити від банків-кредиторів, часткове виконання боргових зобов'язань за якими забезпечується державними гарантіями на портфельній основі.

Для забезпечення співпраці сторін, пов'язаної з наданням державної підтримки, між Міністром фінансів України, який діє від імені держави за дорученням Кабінету Міністрів України, на підставі Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375 (далі - гарант) та АТ "Ощадбанк" (далі - Бенефіціар) укладено договір про надання державної гарантії на портфельній основі № 13110-05/74 від 05.05.2022 (далі - договір гарантії).

Встановивши, що на виконання умов кредитного договору, з урахуванням його доповнень, позивач надав відповідачу-1 кредитні кошти в сумі 5 000 000, 00 грн, які останній зобов'язався повернути відповідно до графіка, визначеного додатком № 2 до кредитного договору, а також кредитні кошти у сумі 4 000 000, 00 грн, які були видані під гарантії держави за додатковим договором № 1 в рахунок погашення заборгованості за кредитним договором, суд першої інстанції дійшов висновку, що відповідач-1 порушив свої зобов'язання за вказаними правочинами, у зв'язку з чим виникла заборгованість, у зв'язку з чим банк надіслав позичальнику та поручителю вимоги про дострокову сплату заборгованості.

Отже, судом першої інстанції встановлено, що відповідачем-1 прострочено повернення кредитних коштів.

При цьому місцевий господарський суд зазначив, що відповідачі 1-2 не подали суду жодного доказу на спростування поданих позивачем доказів.

Приймаючи оскаржену у касаційному порядку постанову суд апеляційної інстанції виходив із того, що термін повернення кредитних коштів наданих у розмірі 4000000 грн 00 коп. є 05.05.2026 на умовах, зазначених у Кредитному договорі 2.

Судом апеляційної інстанції не спростовано висновків місцевого господарського суду, що відповідач-1 прострочив виконання грошового зобов'язання, забезпеченого порукою.

Крім того слід зазначити, що як встановлено судом першої інстанції у зв'язку із настанням гарантійного випадку, позивач направив гаранту вимогу № 8 від 01.05.2023 про сплату за гарантією суми в розмірі 4 000 000,00 грн, за результатами розгляду якої, 02.06.2023 гарант перерахував Банку суму в розмірі 4 000 000,00 грн для відшкодування за кредитною операцією, які Банк спрямував в рахунок часткового погашення заборгованості позичальника за основним боргом.

З огляду на викладене, суд першої інстанції дійшов правильного висновку про наявність підстав для задоволення позову у повному обсязі.

Отже, доводи, викладені позивачем у касаційній скарзі, знайшли своє підтвердження.

Детальніше з текстами судових рішень можна ознайомитися за посиланням:

- Рішення Господарського суду Вінницької області від 05 березня 2024 року у справі №902/1574/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117552748>;

- Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 12 червня 2024 року у справі №902/1574/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120057941>;

1.2. Не можна вважати неукладеним договір після його повного чи часткового виконання сторонами. Якщо дії сторін свідчать про те, що договір фактично був укладений, суд має розглянути по суті питання щодо відповідності цього договору вимогам закону.

Фактичне виконання сторонами спірного договору виключає кваліфікацію цього договору як неукладеного.

Обсяг послуг балансування визначається сторонами не на момент підписання Договору та додатків до нього, а вже після того, як оператор ГТС отримає інформацію про обсяги природного газу, фактично відібраного замовником та поданої з/до ГТС - в результаті співставлення алокацій подач/відборів замовником природного газу до/з ГТС.

Тому підписання сторонами додатків до Договору транспортування не є обов'язковим для визначення обсягу послуг балансування.

При цьому Договір транспортування не встановлює спеціальний порядок визначення вартості щодобового небалансу, яку має сплатити замовник, а також не містить відсилки до жодних додатків до Договору транспортування (зокрема, до додатків 1, 2).

Натомість вартість небалансу визначається у порядку, передбаченому Кодексом ГТС.

Суд апеляційної інстанції установив, що в матеріалах справи наявні копії актів приймання-передачі природного газу на ГРС, оформлених та підписаних між сторонами за травень-грудень 2019 року в порядку, визначеному пунктом 2 глави 7 розділу III ГРС, у яких сторони підтвердили загальні обсяги переданого газу.

Суд виходив з того, що сумарні обсяги за результатами місяця (травень-грудень 2019 року) містяться в актах наданих послуг, які підписані сторонами та скріплені відтисками печаток без будь-яких заперечень чи зауважень. Зазначені акти приймання-передачі природного газу за спірний період складені згідно визначеного сторонами переліку точок комерційного обліку і підтверджують передачу обсягів природного газу в точках комерційного обліку. Водночас даними актами приймання-передачі підтверджується фактична передача у спірний період обсягів природного газу позивачем у точках виходу з газотранспортної системи та їх прийняття відповідачем до газорозподільної системи.

Також, у формах звіту №8в-НКРЕКП-газ-моніторинг (місячна) "Звіт про використання потужності газорозподільної системи та стан розрахунків" за спірний період відповідач підтвердив обсяги отримання природного газу та, відповідно, обсяги

наданих послуг транспортування природного газу, що складаються з обсягів перевищення договірної потужності.

Отже, непідписання додатків 1, 2 до договору транспортування не свідчить про неукладеність договору транспортування в частині надання послуг з розподілу потужності в розрізі однієї доби.

За змістом пункту 3 глави 3 розділу IV Кодексу ГТС обмін даними між уповноваженими особами користувачів інформаційної платформи та інформаційною платформою (оператором газотранспортної системи) відбувається через електронну пошту та інтерфейс користувача інформаційної платформи веб-додатка. У разі якщо електронна пошта недоступна, уповноважена особа користувача платформи повинна повідомити про це оператора газотранспортної системи.

Суд апеляційної інстанції установив, що позивач в порядку, визначеному Кодексом ГТС та згідно з умовами договору, направив відповідачу акти наданих послуг для їх підписання, звіти, які містять розрахунок перевищення розміру фактично використаної потужності над замовленою (договірною) потужністю та рахунки для проведення розрахунку за надані послуги перевищення замовленої (договірної) потужності. Проте, отримавши акти наданих послуг за період травня-червня 2019 року, відповідач у визначений договором строк їх не підписав.

При цьому заперечень щодо обсягів наданих послуг транспортування природного газу в обсягах перевищення замовленої (договірної) потужності відповідачем не заявлено.

З 01.08.2018 року Кодекс ГТС передбачає функціонування інформаційної платформи, яка істотно змінила процедуру взаємодії між суб'єктами ринку природного газу. Функціонування платформи забезпечує оператор ГТС (функції якого на момент виникнення спірних правовідносин виконувало АТ "Укртрансгаз") задля надання послуг транспортування природного газу відповідно до Кодексу ГТС.

Платформа дозволяє автоматизувати процеси електронної взаємодії та документообігу між суб'єктами ринку природного газу - оператором ГТС, операторами ГРМ та замовниками послуг транспортування газу. Платформа дозволяє операторам ГТС та ГРМ бачити статус небалансів замовників послуг транспортування газу. Інформаційна платформа почала працювати в штатному режимі з 01.03.2019 року.

Тобто з моменту запровадження інформаційної платформи та замовлення газової потужності на добу наперед, оператор ГТС фактично був зобов'язаний здійснювати власну діяльність та надавати послуги транспортування природного газу (в тому числі щодо розподілу потужності) саме відповідно до таких змін.

При цьому учасники ринку природного газу повинні дотримуватися правил, визначених Кодексом ГТС у відповідній редакції на момент надання відповідних послуг, навіть якщо відповідні зміни не були внесені до договору транспортування природного газу, укладеного сторонами. Верховний Суд не вбачає підстав для відступу від цих висновків.

Відповідно до пункту 4.1 договору, замовник зобов'язаний, зокрема своєчасно та в повному обсязі оплачувати вартість наданих йому послуг; не перевищувати замовлені потужності, визначені в цьому договорі; здійснити додаткову оплату оператору у разі

перевищення розміру договірної потужності та/або недотримання параметрів якості природного газу, який передається ним в газотранспортну систему, в порядку, визначеному цим договором.

Суд установив, що тариф, який застосував позивач для розрахунку вартості перевищення замовленої потужності, є тарифом, встановленим регулятором у відповідній точці виходу, та дійшов висновку, що акти наданих послуг перевищення замовленої (договірної) потужності, звіти про використання замовленої потужності та рахунки на оплату за період травень-грудень 2019 року, які надані позивачем, є належними та допустимими доказами, які підтверджують заявлені позовні вимоги щодо стягнення основної заборгованості, а також нарахованих пені, інфляційних втрат та 3 % річних.

Детальніше з текстами судових рішень можна ознайомитися за посиланням:

- Рішення Господарського суду Вінницької області від 19 квітня 2022 року у справі №902/1100/21 -
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/104121840>;

- Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 17 жовтня 2022 року у справі №902/1100/21 -
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/107348450>;

- Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 20 лютого 2024 року у справі №902/1100/21 -
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/117307209>;

1.3. У разі, якщо з'ясувати справжній зміст відповідної умови договору неможливо за допомогою загальних підходів до тлумачення змісту правочину, передбачених у частинах третій та четвертій статті 213 ЦК України, слід застосовувати тлумачення *contra proferentem*.

***Contra proferentem* (лат. *verba chartarum fortius accipiuntur contra proferentem* - слова договору повинні тлумачитися проти того, хто їх написав). Особа, яка включила ту або іншу умову в договір, повинна нести ризик, пов'язаний з неясністю такої умови.**

При цьому це правило застосовується не тільки в тому випадку, коли сторона самостійно розробила відповідну умову, але й тоді, коли сторона скористалася стандартною умовою, що була розроблена третьою особою.

Це правило підлягає застосуванню не тільки щодо умов, які «не були індивідуально узгоджені» (no individually negotiated), але також щодо умов, які хоча і були індивідуально узгоджені, проте були включені в договір «під переважним впливом однієї зі сторін» (under the dominant influence of the party)

Спір у справі виник щодо наявності/відсутності підстав для стягнення заборгованості за поставлений товар відповідно до умов договору поставки, укладеного сторонами, за первісним позовом та відповідно наявності/відсутності підстав та розірвання договору поставки за зустрічним позовом.

У постанові від 09.01.19 у справі № 336/337/16-ц за позовом про стягнення у порядку регресу суми сплаченого страхового відшкодування Верховний Суд зазначив, що в статті 629 ЦК України закріплено один із фундаментів на якому базується цивільне право - обов'язковість договору.

Тобто з укладенням договору та виникненням зобов'язання його сторони набувають обов'язки (а не лише суб'єктивні права), які вони мають виконувати. Не виконання обов'язків, встановлених договором, може відбуватися при:

- (1) розірванні договору за взаємною домовленістю сторін;
- (2) розірванні договору в судовому порядку;
- (3) відмові від договору в односторонньому порядку у випадках, передбачених договором та законом;
- (4) припинення зобов'язання на підставах, що містяться в главі 50 ЦК України;
- (5) недійсності договору (нікчемності договору або визнання його недійсним на підставі рішення суду).

Задовольняючи частково первісний позов, суди попередніх інстанцій виходили з того, що позивачем за первісним позовом доведено належними та допустимими доказами наявність підстав для стягнення з відповідача за первісним позовом боргу за поставлений товар.

В той час, як позивачем за зустрічним позовом не доведено належними та допустимими доказами підстав для задоволення зустрічного позову, внаслідок чого зустрічні позовні вимоги суди визнали необґрунтованими та такими, що не підлягають задоволенню.

Суди виходили з того, що термін (строк) придатності товару не є прихованим недоліком в розумінні Інструкції про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за якістю від 25.04.1966 № П-7, а тому ТОВ "Скибинці" було обізнане про термін (строк) придатності товару під час його прийняття, оскільки прийняло товар без жодних зауважень та заперечень щодо кількості, якості товару, як в момент при прийманні товару так і в розумний строк, а також строк, визначений умовами договору (пунктами 6.5., 8.4., 8.5. договору і в строки, передбачені нормами наведених Інструкцій №П-6 та №П-7), що зокрема підтверджується видатковими накладними, а тому це є самостійною підставою для виникнення обов'язку

у ТОВ "Скибинці" здійснити розрахунки за отриманий товар.

У справі "Трофимчук проти України" (№4241/03, §54, ЄСПЛ, 28 жовтня 2010 року) Європейський суд з прав людини також зазначив, що хоча пункт 1 статті 6 Конвенції зобов'язує суди обґрунтовувати свої рішення, це не може розумітись як вимога детально відповідати на кожен довід.

Колегія суддів касаційної інстанції з огляду на викладене зазначає, що надано вичерпну відповідь на всі істотні, вагомі питання, що виникають при кваліфікації спірних відносин як у матеріально-правовому, так і у процесуальному сенсах, а інші доводи, викладені у касаційній скарзі, не спростовують вказаного висновку.

Під час вирішення питання про розподіл витрат на професійну правничу допомогу суд:

1) має право зменшити розмір витрат на професійну правничу допомогу адвоката, які підлягають розподілу між сторонами, керуючись критеріями, які визначені у частині 4 статті 126 ГПК України (а саме: співмірність розміру витрат на оплату послуг адвоката зі складністю справи, часом, обсягом наданих адвокатом послуг, ціною позову та (або) значенням справи для сторони), але лише за клопотанням іншої сторони;

2) з власної ініціативи або за наявності заперечення сторони може відмовити стороні, на користь якої ухвалено рішення, у відшкодуванні понесених нею на правову допомогу повністю або частково, керуючись критеріями, що визначені частинами 5-7, 9 статті 129 ГПК України, а саме:

- пов'язаність витрат з розглядом справи;
- обґрунтованість та пропорційність розміру витрат до предмета спору, з урахуванням ціни позову,
- значення справи для сторін, у тому числі чи міг результат її вирішення вплинути на репутацію сторони або чи викликала справа публічний інтерес;
- поведінка сторони під час розгляду справи щодо затягування розгляду справ;
- дії сторін щодо досудового вирішення спору та щодо врегулювання спору мирним шляхом;
- істотне перевищення або чи заявлення неспівмірно нижчою суми судових витрат, порівняно з попереднім (орієнтовним) розрахунком;
- зловживання процесуальними правами.

Вирішуючи питання про віднесення до судових витрат, які розподілені за результатами розгляду спору, бонусів, передбачених договором про надання правничої допомоги, залежно від результатів розгляду справи, тобто так званого «гонорару успіху», для суду не є обов'язковими зобов'язання, які склалися між адвокатом та клієнтом, зокрема у разі укладення ними договору, що передбачає сплату адвокату «гонорару успіху», в контексті вирішення питання про розподіл судових витрат.

Суд повинен оцінювати витрати, що мають бути компенсовані за рахунок іншої сторони, ураховуючи те, чи були вони фактично здійснені, а також їх необхідність. При цьому суд, визначаючи суму відшкодування, має послуговуватися критеріями реальності адвокатських витрат (встановлення їхньої дійсності та необхідності) та розумності

їхнього розміру, зважаючи на конкретні обставини справи та фінансовий стан обох сторін.

Верховний Суд зазначає, що представництво інтересів позивача за первісним позовом здійснювалося одним і тим самим адвокатом, яким на стадії касаційного перегляду судових рішень надавалась правнича допомога шляхом складання і написання відзиву на касаційну скаргу.

Суд бере до уваги, що зміст відзиву на касаційну скаргу є схожим за змістом з відзивом на апеляційну скаргу, що міститься в матеріалах справах.

Згідно з деталізацією наданих послуг та актом прийому-передачі на складання і написання відзиву, витрачено адвокатом - 9 годин.

Ураховуючи заперечення відповідача за первісним позовом щодо часу витраченого адвокатом, обсягом робіт, їх співмірністю, з міркувань наведених у заяві, схожість за змістом відзивів на скарги, суд доходить висновку, що очевидних підстав стверджувати, що необхідна підготовка до розгляду справи у касаційному провадженні потребувала значних витрат часу представника не має.

Отже, ураховуючи наведене, оцінивши доводи заяви ТОВ "Агрозахист Донбас" щодо відшкодування витрат, понесених на професійну правничу допомогу, та клопотання про зменшення витрат на оплату правничої допомоги, виходячи з вищенаведених критеріїв їх оцінки та керуючись статтями 126, 129 ГПК України, Верховний Суд дійшов висновку, що витрати ТОВ "Агрозахист Донбас" на професійну правничу допомогу, які пов'язані з касаційним переглядом справи № 902/113/23, підлягають частковому задоволенню у сумі 10 000,00 грн. В іншій частині заяви Суд не покладає такі витрати на ТОВ "Скибинці".

Детальніше з текстами судових рішень можна ознайомитися за посиланням:

- *Рішення Господарського суду Вінницької області від 09 червня 2023 року у справі №902/113/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111642627>;*

- *Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 01 листопада 2023 року у справі №902/113/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/114717579>;*

- *Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 11 січня 2024 року у справі №902/113/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116357516>.*

2. **Спори з питань нарахування відповідальності за невиконання зобов'язань**

2.1. Закріплений законодавцем принцип можливості обмеження свободи договору в силу загальних засад справедливості, добросовісності, розумності може бути застосований і як норма прямої дії, як безпосередній правовий засіб врегулювання прав та обов'язків у правовідносинах.

Господарські санкції, що встановлюються відповідно до договору чи закону за несвоєчасне виконання зобов'язання, спрямовані передусім на компенсацію кредитору майнових втрат, яких він зазнає внаслідок несвоєчасного здійснення з ним розрахунку з боку боржника. Такі санкції не можуть розглядатися кредитором як спосіб отримання доходів, що є більш вигідним порівняно з надходженнями від належно виконаних господарських зобов'язань.

Якщо відповідальність боржника перед кредитором за неналежне виконання обов'язку щодо своєчасного розрахунку не обмежена жодними межами, а залежить виключно від встановлених договором процентів (штрафу, пені, річних відсотків), то за певних обставин обсяг відповідальності може бути нерозумним з огляду на його непропорційність наслідкам правопорушення.

У таких випадках невизнання за судом права на зменшення розміру відповідальності може призводити до явно нерозумних і несправедливих наслідків. Тобто має бути дотриманий розумний баланс між інтересами боржника та кредитора.

Суд першої інстанції позов в частині стягнення заборгованості з курсової різниці вартості товару задовольнив, оскільки відповідачем не здійснено оплату товару за умовами укладеного договору.

Водночас з огляду на господарську діяльність відповідача, причини неналежного виконання відповідачем зобов'язання щодо своєчасної оплати і його ступінь вини, відсутність у матеріалах справи доказів понесення позивачем збитків внаслідок прострочення оплати та не співмірність заявлених до стягнення сум із вартістю поставленого товару, дотримуючись принципу збалансованості інтересів сторін, а також те, що стягнення з боржника штрафних санкцій не може бути джерелом збагачення кредитора, суд першої інстанції вважав за можливе зменшити розмір нарахованої пені та 24 % на 80%.

Суд апеляційної інстанції рішення суду першої інстанції скасував у частині стягнення з відповідача на користь позивача пені та 24 % річних та дійшов висновку, що такі вимоги підлягають задоволенню в повному обсязі.

Таке рішення суд мотивував тим, що, реалізуючи свої дискреційні повноваження, передбачені статтею 551 Цивільного кодексу України та статтею 233 Господарського кодексу України щодо права зменшити розмір належних до сплати штрафних санкцій, суд повинен забезпечити баланс інтересів сторін справи з урахуванням встановлених обставин справи та не допускати фактичного звільнення від їх сплати без належних правових підстав, проте висновки суду першої інстанції про наявність у даному випадку

обставин/підстав для можливого зменшення розміру нарахованих пені та відсотків річних на 80 % не відповідають встановленим обставинам даної справи.

Судом касаційної інстанції зазначено, що з метою захисту інтересів постраждалої сторони законодавець може встановлювати правила, спрямовані на те, щоб така сторона не була позбавлена компенсації своїх майнових втрат. Такі правила мають на меті компенсацію постраждалій стороні за рахунок правопорушника у певному заздалегідь визначеному розмірі (встановленому законом або договором) майнових втрат у спрощеному порівняно зі стягненням збитків порядку, і ця спрощеність полягає в тому, що кредитор (постраждала сторона) не повинен доводити розмір його втрат, на відміну від доведення розміру збитків.

Такими правилами, зокрема, є правила про неустойку, передбачені статтями 549-552 ЦК України.

Для того щоб неустойка не набула ознак каральної санкції, діє правило частини третьої статті 551 ЦК про те, що суд вправі зменшити розмір неустойки, якщо він є завеликим порівняно зі збитками, які розумно можна було б передбачити. Якщо неустойка стягується понад збитки (частина 1 статті 624 ЦК), то вона також не є каральною санкцією, а має саме компенсаційний характер.

Така неустойка стягується не понад дійсні збитки, а лише понад збитки у доведеному розмірі, які, як правило, є меншими за дійсні збитки.

Для запобігання перетворенню неустойки на каральну санкцію суд має застосовувати право на її зменшення. Тож право суду на зменшення неустойки є проявом принципу пропорційності у цивільному праві.

Отже, зменшення неустойки (зокрема, пені) є протидією необґрунтованого збагачення однією з сторін за рахунок іншої; відповідає цивільно-правовим принципам рівності і балансу інтересів сторін.

Виходячи з принципів добросовісності, розумності, справедливості та пропорційності, суд, в тому числі, і з власної ініціативи, може зменшити розмір неустойки (пені) до її розумного розміру.

Вирішуючи питання про зменшення розміру пені та штрафу, які підлягають стягненню зі сторони, що порушила зобов'язання, суд повинен:

- з'ясувати наявність значного перевищення розміру неустойки перед розміром збитків, а також
- об'єктивно оцінити, чи є даний випадок винятковим, виходячи:
- з інтересів сторін, які заслуговують на увагу,
- ступеня виконання зобов'язань,
- причини неналежного виконання або невиконання зобов'язання,
- незначності прострочення у виконанні зобов'язання,
- невідповідності розміру пені наслідкам порушення,
- поведінки винної особи (в тому числі:
- вжиття чи невжиття нею заходів до виконання зобов'язання,
- негайне добровільне усунення нею порушення та його наслідки),
- майновий стан сторін.

Закон не містить вичерпного переліку обставин, які можуть бути враховані судом при зменшенні розміру неустойки, тому боржник і кредитор мають право посилається й на інші обставини, які мають довести, а суд - оцінити при ухваленні рішення.

Разом з тим, приймаючи рішення про зменшення неустойки, суд також повинен виходити із того, що одним з завдань неустойки є стимулювання належного виконання договірних зобов'язань, при цьому вона має обов'язковий для учасників правовідносин характер.

Наявність у кредитора можливості стягувати із боржника надмірні грошові суми як неустойку спотворює її дійсне правове призначення, оскільки із засобу розумного стимулювання боржника виконувати основне зобов'язання неустойка перетворюється на несправедливо непомірний тягар для боржника та джерело отримання невинуватених додаткових прибутків кредитором.

Верховний Суд також зауважує, що застосоване у частині 3 статті 551 ЦК України словосполучення «суд має право» та «може бути зменшений за рішенням суду» свідчить про те, що саме суди першої та апеляційної інстанцій користуються певною можливістю розсуду щодо зменшення розміру штрафних санкцій (неустойки), оцінюючи розмір збитків та інші обставини, які мають істотне значення.

Натомість, вирішення цих питань не відноситься до повноважень Верховного Суду, завдання якого полягає лише у перевірці правильності застосування судом першої чи апеляційної інстанції норм матеріального і процесуального права на підставі встановлених фактичних обставин справи.

У справі, що розглядається, відповідач заперечив проти заявленого до стягнення розміру пені та 24 % та зазначив, що стягнення з нього пені та відсотків річних у заявленому розмірі, призведе до важкого фінансового становища підприємства відповідача та затримки виплати заробітної плати, неспроможності винаймати необхідне для виробничої діяльності майно, неспроможності розрахуватись з кредиторами підприємства, що неминує призведе до зупинення діяльності підприємства, а згодом до його можливого банкрутства. Також просив врахувати, що відповідач є аграрним виробником, діяльність якого носить сезонний характер, а основний дохід формується за результатами збору врожаю та його реалізації.

Покладення надмірного фінансового тягара на відповідача в період підготовки та проведення весняно-посівних робіт може призвести до погіршення його матеріального становища та неможливості виконання ним своїх основних завдань, а також може стати причиною заборгованості з виплати заробітної плати працюючим та сплати обов'язкових платежів до бюджету.

При вирішенні спору суд першої інстанції, з огляду на наведені положення законодавства та правові висновки Верховного Суду, застосував принципи справедливості, добросовісності, розумності та дійшов обґрунтованого висновку щодо можливості зменшення нарахованих 24 % річних та пені на 80 %, обґрунтування яких встановлено судом, зважаючи на господарську діяльність відповідача, причини неналежного виконання відповідачем зобов'язання щодо своєчасної оплати і його ступінь вини, обставини прострочення виконання зобов'язання лише за специфікацією

№1 та належне виконання решти зобов'язань за договором, відсутність у матеріалах справи доказів понесення позивачем збитків внаслідок прострочення оплати та не співмірність заявлених до стягнення сум із вартістю поставленого товару, а також, дотримуючись принципу збалансованості інтересів сторін, суд правомірно вважав, що стягнення з боржника штрафних санкцій не може бути джерелом збагачення кредитора.

Такими встановленими судом першої інстанції обставинами для зменшення розміру пені та 24 % річних, що покладено в основу судового рішення про часткове задоволення позову, спростовуються висновки суду апеляційної інстанції про не встановлення виняткових обставин для зменшення розміру заявлених до стягнення сум неустойки та 24 % річних.

З огляду на очевидну неспівмірність заявлених до стягнення сум санкцій у вигляді пені і процентів річних, враховуючи, що не є справедливим, коли наслідки невиконання боржником зобов'язання вочевидь більш вигідні для кредитора, ніж належне виконання такого зобов'язання, суд касаційної інстанції погоджується з висновками суду першої інстанції про те, що обмеження розміру сум пені та процентів річних є справедливим, пропорційним і таким, що відповідає обставинам цієї справи, які мають юридичне значення, та наведеним вище критеріям.

Детальніше з текстами судових рішень можна ознайомитися за посиланням:

- Рішення Господарського суду Вінницької області від 25 березня 2024 року у справі № 902/89/24 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118129293>;

- Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 05 червня 2024 року у справі № 902/89/24 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119866782>;

- Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 04 вересня 2024 року у справі № 902/89/24 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/121753645>.

2.2. Чинне законодавство не пов'язує припинення грошового зобов'язання з наявністю судового рішення чи відкриттям виконавчого провадження з його примусового виконання, а наявність судових актів про стягнення заборгованості не припиняє грошових зобов'язань боржника та не позбавляє кредитора права на отримання передбачених частиною другою статті 625 ЦК України сум.

Зменшення судом заявлених до стягнення штрафних санкцій чи відсотків, нарахованих на підставі статті 625 ЦК України, є правом, а не обов'язком суду і

може бути реалізоване ним у кожному конкретному випадку, за наслідками оцінки обставин справи та наданих учасниками справи доказів.

Тому в питаннях підстав для зменшення розміру штрафних санкцій чи відсотків, нарахованих на підставі статті 625 ЦК України, не може бути подібних правовідносин, оскільки кожного разу суд вирішує це питання на власний розсуд з огляду на конкретні обставини, якими обумовлене таке зменшення.

Інфляційні втрати не є штрафними санкціями, а входять до складу грошового зобов'язання і виступають способом захисту майнового права та інтересу, який полягає у відшкодуванні матеріальних втрат кредитора від знецінення коштів внаслідок інфляційних процесів за весь час прострочення з їх сплати та отриманні від боржника компенсації (плати) за користування ним коштами, належними до сплати кредитором.

Відтак, суд не може за клопотанням відповідача (боржника) зменшити розмір заявлених до стягнення інфляційних втрат.

Вирішення судом спору про стягнення грошових коштів за договором не змінює природи зобов'язання та підстав виникнення відповідного боргу. Ці висновки узгоджуються з правовою позицією Великої Палати Верховного Суду, висловленою у постанові від 04 червня 2019 року у справі № 916/190/18 та у постанові ВП ВС від 7 лютого 2024 року у справі № 910/3831/22, а саме: зобов'язання не виникає з рішення суду.

Судове рішення є механізмом примусового виконання відповідачем свого обов'язку з повернення коштів, який він не виконує добровільно.

Істотним для вирішення даного спору є встановлення моменту прострочення виконання зобов'язання в сумі 21 300 627,53 грн - основного боргу та курсової різниці.

Винесення Рішення Господарського суду Вінницької області від 07.03.2023 року у справі № 902/1142/22, яке набрало законної сили 06 липня 2023 року, не вплинуло на зміну правової природи зобов'язання, а також визначення моменту прострочення його виконання.

Судовим рішенням у справі № 902/1142/22 лише підтверджено існування грошового зобов'язання у гривні в сумі 21 300 627,53 грн, правомірність дій позивача щодо розірвання договору та вірність обчисленої суми грошового зобов'язання у гривневому еквіваленті.

Відтак, момент набрання судовим рішенням законної сили не може вважатися початком прострочення виконання відповідачем грошового зобов'язання у гривні в сумі 21 300 627,53 грн.

Відповідний момент прострочення слід визначати з огляду на узгоджені обома сторонами положення Договору поставки.

У Постановах Верховного Суду України від 21 грудня 2016 року у справі № 6-2134цс15, від 08 лютого 2017 року у справі № 6-1905цс16 вказано, що якщо в зобов'язанні визначено грошовий еквівалент в іноземній валюті, сума, що підлягає сплаті у гривнях, визначається за офіційним курсом відповідної валюти на день платежу, якщо

інший порядок її визначення не встановлений договором або законом чи іншим нормативно-правовим актом.

Таким чином, у кожному конкретному випадку слід враховувати положення укладеного сторонами договору з метою визначення моменту формування суми заборгованості у гривні, дати прострочення виконання такої суми та можливості нарахування інфляційних втрат за період такого прострочення.

Верховний Суд у Постанові від 29 квітня 2021 року у справі №910/11077/20 зазначає: якщо за умовами договору сума платежу, визначена в іноземній валюті, перераховується у гривню і в подальшому на день фактичної сплати коштів згідно з таким перерахунком не змінюється, тобто залишається гривневою, то з моменту перерахунку у разі прострочення виконання зобов'язання зі сплати перерахованої (остаточної) суми договору боржник відповідно до частини другої статті 625 Цивільного кодексу України зобов'язаний на вимогу кредитора сплатити борг з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення виконання цього зобов'язання (зі сплати перерахованої (остаточної) суми договору), оскільки.

Оскільки у такому разі матеріальні втрати кредитора від знецінення грошових коштів за сумою донарахування (курсової різниці), що визначається лише у гривні та у подальшому не коригується, не покриваються за рахунок донарахування вартості товару з урахуванням курсової різниці.

Подібний правовий висновок Верховного Суду викладений у постанові від 29 січня 2019 року у справі № 910/11249/17.

Відповідні правові висновки суд застосовує при вирішенні даної справи з огляду на положення п. п. 13.3. договору поставки, яким встановлено обов'язок повернути попередню оплати після розірвання договору з урахування курсової різниці, незмінність цієї суми у гривні з 20.10.2022 року, відсутність впливу судового рішення у іншій справі на правову природу цього грошового зобов'язання, оскільки після перерахунку у гривню у позивача відсутні інші механізми компенсації втрат від знецінення грошової одиниці.

Отже, приймаючи рішення у справі, суд першої інстанції, із висновками якого погодився суд апеляційної інстанції, зазначив, що позивачем правомірно нараховано 3 % річних та інфляційні втрати з дати виникнення грошового зобов'язання у гривні з огляду на погоджені сторонами умови щодо дати розірвання договору, починаючи з 25.10.2022 до дати фактичного повного погашення суми заборгованості 01.10.2023. Заявлена позивачем вимога щодо стягнення з відповідача 3 % річних за період з 25.10.2022 по 01.10.2023 та інфляційних втрат є правомірною. Відповідачем не надано іншого розрахунку відсотків річних та інфляційних втрат, тому позов обґрунтований та підлягає задоволенню.

Суди попередніх інстанцій також відхилили доводи відповідача з приводу можливості суду зменшити нараховані 3 % річних та інфляційні втрати з посилання на правову позицію Верховного Суду, наведену у постанові від 18.03.2020 у справі № 902/417/18, оскільки дана правова позиція щодо можливості зменшення судом відсотків річних стосується випадків їх визначення у договорі та збільшеному розмірі порівняно із частиною 2 статті 625 ЦК України. У випадку заявлення вимог про стягнення 3 % річних, такі відсотки зменшенню судом не підлягають, оскільки положення частини 2 статті 625 ЦК

України є мінімально допустимою мірою відповідальності боржника за порушення грошового зобов'язання.

Разом з цим суд апеляційної інстанції взяв до уваги те, що стягнуті грошові суми не перевищують суми основного боргу, яка стягнута у справі № 902/1142/22, тому цілком відповідають принципу співмірності. Розмір відсотків річних не є надмірним, а визначено саме в тому розмірі, який передбачає стаття 625 ЦК України. Нараховані суми відсотків річних та інфляційних втрат не є значними в порівнянні із сумою заборгованості, яка існувала на час прострочення. В той же час суд вказав, що відповідач користувався грошовими коштами позивача близько одного року з моменту звернення позивача до суду.

Окрім того, апеляційний господарський суд зазначив, що в матеріалах справи відсутні докази того, що заявлені до стягнення суми є надмірним тягарем для відповідача, а тому доводи відповідача про те, що стягнення із нього інфляційних втрат та відсотків річних у заявленому розмірі призведе до тяжкого фінансового становища відповідача, не підтвердженні належним чином.

За висновками Великої Палати Верховного Суду, вона у справі № 902/417/18 зробила загальний висновок про можливість суду за певних умов зменшити розмір процентів річних, нарахованих на підставі статті 625 ЦК України. Про зазначене вказала й об'єднана палата Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду в ухвалі від 23.05.2024 зі справи № 910/2440/23, повертаючи зазначену справу колегії Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду для розгляду.

Згідно з положеннями частини 4 статті 236 ГПК України при виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин суд враховує висновки щодо застосування норм права, викладені в постановах Верховного Суду.

Необхідно враховувати, що правовий висновок (правова позиція) - це виклад тлумачення певної норми права (або ряду норм), здійснене Верховним Судом (Верховним Судом України) під час розгляду конкретної справи, обов'язкове для суду та інших суб'єктів правозастосування під час розгляду та вирішення інших справ у разі існування близьких за змістом або аналогічних обставин спору (подібний висновок міститься в постановах Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 11.11.2020 у справі № 753/11009/19, від 27.07.2021 у справі № 585/2836/16-ц).

Водночас у цій справі суди попередніх інстанцій хоча і проаналізували зазначені вище висновки Великої Палати Верховного Суду, проте помилково зазначили про те, що 3 % річних зменшенню судом не підлягають, оскільки положення частини 2 статті 625 ЦК України є мінімально допустимою мірою відповідальності боржника за порушення грошового зобов'язання, як і не врахували того, що у справі № 902/417/18 Великою Палатою Верховного Суду зроблено загальний висновок про можливість суду за певних умов зменшити розмір процентів річних, нарахованих на підставі статті 625 ЦК України, тоді як підстави та обставини для такого зменшення процентів річних суд повинен встановлювати у кожному конкретному випадку.

Разом з цим колегія суддів зауважує, що зазначені вище помилкові посилання судів попередніх інстанцій на положення частини 2 статті 625 ЦК України загалом не призвели

до прийняття неправильних по суті рішень та постанови, а тому й не можуть бути достатньою підставою для їх скасування.

Детальніше з текстами судових рішень можна ознайомитися за посиланням:

- Рішення Господарського суду Вінницької області від 09 квітня 2024 року у справі №902/43/24 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118452714>;

- Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 03 липня 2024 року у справі №902/43/24 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120228702>;

- Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 05 листопада 2024 року у справі №902/43/24 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123012140>.

2.3. Та обставина, що грошові кошти, які Постачальник отримав у рахунок оплати за договором, були виділені як субвенція з Державного бюджету України місцевим бюджетам, не має правового значення, оскільки особливі умови договору про сплату пені можуть встановлюватись сторонами у договорі, і сторони, скориставшись такою можливістю, визначили, що пеня за порушення строків поставки товару сплачується на рахунок Державного підприємства.

Походження саме з Державного бюджету України грошових коштів, за рахунок яких було оплачено закупівлю товару, виділення таких коштів шляхом субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, не є підставою для зміни умов господарського договору, і не є підставою для стягнення, всупереч умовам договору, пені до Державного бюджету України".

Предметом позову у справі, яка розглядається, є вимога прокурора в інтересах держави в особі Харківська ОВА та Міністерства про стягнення з ТОВ "Вінницька птахофабрика" пені за прострочення виконання зобов'язань за укладеним між сторонами договором.

Суд першої інстанції, з яким погодився суд апеляційної інстанції, частково задовольняючи позовні вимоги визнав обґрунтованими позовні вимоги внаслідок прострочення відповідачем виконання зобов'язань, дійшовши при цьому висновку про наявність підстав для зменшення нарахованої пені на 50%.

Як свідчить судова практика, суди звертають увагу на те, що зменшення розміру пені на 99 % фактично нівелює мету існування неустойки як цивільної відповідальності

за порушення зобов'язання, що, у свою чергу, може розцінюватися як спосіб уникнення відповідальності та призведе до порушення балансу інтересів сторін.

У пункті 7.31. постанови Верховного Суду у складі суддів об'єднаної палати Касаційного господарського суду від 19.01.2024 у справі № 911/2269/22 зазначено, що законодавець надає суду право зменшувати розмір неустойки, а не звільняти боржника від її сплати.

Як свідчать матеріали справи, прокурор у позовній заяві просив стягнути з ТОВ "Вінницька птахофабрика" пеню до Державного бюджету України.

Відповідно до пункту 6.1 договору, укладеного між сторонами у цій справі, у разі затримки товару або поставки не в повному обсязі, заявленому замовником, постачальник сплачує на зазначений у цьому договорі рахунок платника пеню у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України від суми непоставленого товару за кожний день затримки.

Верховний Суд у Постанові від 09.08.2024 у справі № 917/1957/23 вказав на те, що враховуючи, що положення договору не передбачають сплату постачальником пені за несвоєчасну поставку товару до Державного бюджету України, в задоволенні позовних вимог слід відмовити. Аналогічні висновки викладені у Постанові Верховного Суду від 23.07.2024 у справі № 909/532/23 за подібних правовідносин.

Отже, Верховний Суд у справі № 917/1957/23 дійшов висновку про неможливість зміни в односторонньому порядку визначеного у договорі порядку стягнення пені у разі, якщо оплата за договором здійснювалась за рахунок коштів, виділених як субвенція, оскільки така зміна суперечить закріпленим у статтях 6, 204, 626-629 Цивільного кодексу України принципам свободи договору, обов'язковості договору та презумпції правомірності правочину.

Водночас касаційну скаргу ТОВ "Вінницька птахофабрика" подано 20.06.2024 року, тобто до ухвалення Верховним Судом постанов у справах № 909/532/23 та № 917/1957/23, за результатами розгляду яких судом касаційної інстанції зроблено висновок про неможливість зміни в односторонньому порядку визначеного у договорі порядку стягнення пені у разі, якщо оплата за договором здійснювалась за рахунок коштів, виділених як субвенція і у задоволенні позову з таких підстав слід відмовити, колегія суддів вважає, що у справі, яка розглядається судові рішення підлягають скасуванню, а у задоволенні позову прокурора необхідно відмовити.

Детальніше з текстами судових рішень можна ознайомитися за посиланням:

- Рішення Господарського суду Вінницької області від 28 березня 2024 року у справі № 902/1372/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118217074>;

- Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 11 червня 2024 року у справі № 902/1372/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119739266>;

3. **Спори, які виникають внаслідок порушення правил використання енергоносіїв**

3.1. До правопорушень на ринку електричної енергії відносяться:

- недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;
- крадіжка електричної енергії,
- самовільне підключення до об'єктів електроенергетики,
- споживання електричної енергії без приладів обліку.

Споживач електричної енергії зобов'язаний:

- забезпечувати належний технічний стан та безпечну експлуатацію своїх електроустановок та електроприладів згідно з вимогами нормативно-технічних документів та нормативно-правових актів України;
- забезпечувати збереження і цілісність установлених на його території та/або об'єкті (у його приміщенні) розрахункових засобів комерційного обліку електричної енергії та пломб (відбитків їх тавр) відповідно до акта про пломбування).

Предметом позову є визнання недійсним рішення про визначення вартості та обсягу необлікованої електричної енергії, оформленого протоколом з розгляду Акта про порушення, в якому зазначено, що ТОВ «Титан» не забезпечив збереження і цілісність установленого на його території (об'єкті) розрахункового засобу комерційного обліку електричної енергії.

Відмовляючи у задоволенні позову, суд першої інстанції, з висновками якого погодився суд апеляційної інстанції, виходив з такого:

- уповноваженими представниками АТ «Вінницяобленерго» (постачальника) за участі представника споживача Гайду В.Д. 22.02.2023 складено Акт про порушення №4386 від 22.02.2023, на об'єкті ТОВ «Титан» (Договір №ТУ-308001) за адресою: м. Тульчин, вул. Миколи Леонтовича, 57/г, оскільки було виявлено порушення споживачем обліку електричної енергії підпунктів 6, 8 пункту 5.5.5 ПРРЕЕ;

- будь-яких зауважень щодо порядку складання Акта та проведення фіксації, а також змісту складеного Акта та щодо неправильності складання схеми електроживлення споживача, яка наведена в останньому, зі сторони уповноваженої особи позивача в Акті не міститься. Тобто вказаний акт складений у відповідності до вимог пункту 8.2.5 ПРРЕЕ. Під час складання акта згідно з пунктом 8.2.5 ПРРЕЕ проводились фото та відеозйомка;

- матеріали справи містять два висновки експертів. За результатами проведення експертного електротехнічного дослідження №23-2074 та вирішення питань експертом-трасологом - дослідження № 23-2074/2 експертами встановлено, що технічний стан лічильника НІК 2301 АПЗ, зав.№0302697, щодо обліку спожитої електричної на момент проведення експертної перевірки *не відповідає вимогам пунктів 10.1* (що обумовлено присутністю предметів, які вільно переміщуються в корпусі лічильника та зміщенню лічильного механізму відносно віконця огляду) ДСТУ 6100:2009 *та пункту 1.5.15 Правил улаштування електроустановок та встановлено, що на корпусі представленого на дослідження лічильника електроенергії НІК 2301 АПЗ зав. №0302697 2009 та його зовнішніх і внутрішніх конструктивних елементах, наявні пошкодження та сліди напівпрозорої речовини зовні схожої на клей, характер, локалізація та механізм слідоутворення яких наведені у дослідницькій частині висновку експерта. Дані сліди утворені при розбиранні (спроби розбирання) лічильника електроенергії;*

- Споживач *всупереч підпунктам 6 та 8 пункту 5.5.5. розділу 5.5. ПРРЕЕ не забезпечив збереження і цілісність установленого на його території (об'єкті) розрахункового засобу комерційного обліку електричної енергії;*

- позивачем не доведено та не надано доказів, які б підтверджували недотримання представниками відповідача під час проведення перевірки та складання Акта про порушення приписів чинного законодавства, зокрема, ПРРЕЕ. Зазначений Акт за своєю формою і змістом відповідає вимогам укту 8.2.5 ПРРЕЕ. Вказаний документ складено в присутності повноважного представника позивача, останній був ознайомлений з його змістом, що підтверджується відповідним підписом представника споживача, яким жодних зауважень чи заперечень на момент фіксування порушення до цього Акту не внесено;

- *факт порушень споживачем підпунктів 6 та 8 пункту 5.5.5. розділу 5.5. ПРРЕЕ, зазначених в Акті про порушення, підтверджується висновками експертів.*

Суди з урахуванням конкретних обставин справи та поданих сторонами доказів установили, що факт порушень споживачем підпунктів 6 та 8 пункту 5.5.5. розділу 5.5. ПРРЕЕ, зазначених в Акті про порушення, підтверджується висновками експертів та дійшли висновку про недоведеність позивачем підстав для визнання недійсним рішення АТ «Вінницяобленерго» про визначення вартості та обсягу необлікованої електричної енергії.

Детальніше з текстами судових рішень можна ознайомитися за посиланням:

-Рішення Господарського суду Вінницької області від 04 квітня 2024 року у справі №902/1435/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118391394>;

-Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 29 січня 2025 року у справі № 902/1435/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124961813>;

3.2. Встановлення конкретного місця пошкодження або відсутності пломби напряму має впливати на кваліфікацію правопорушення та його наслідки.

За змістом положень абзацу 2 пункту 8.4.5 ПРРЕЕ (в редакції, чинній з 02.02.2023) у разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 2 пункту 8.4.2 цієї глави, положення цієї глави застосовуються за умови наявності доступу до струмоведаччих частин схеми (вузла) обліку, про що зазначається в акті про порушення, та у частині щодо пошкодження/відсутності пломби, якщо з моменту встановлення пломби до моменту виявлення факту її пошкодження/відсутності минуло не більше шести років.

Положення абзацу 2 пункту 8.4.5 ПРРЕЕ (в редакції, чинній з 02.02.2023), які передбачають необхідність зазначення в актах про порушення відомостей щодо наявності/відсутності доступу до струмоведаччих частин схеми (вузла) обліку в разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 2 пункту 8.4.2 цієї глави, в силу вимог частини 2 статті 5 ЦК України не мають зворотної дії в часі.

Рішення судів мотивовані посиланням на положення статей 15, 22, 509, 627, 629, 901 Цивільного кодексу України, статті 193 Господарського кодексу України, пунктів 1.1.2, 5.1.1, 5.5.5, 8.2.4- 8.2.6, 8.4.2, 8.4.4, 8.4.5, 8.4.10 ПРРЕЕ, статей 4, 13, 73, 74, 76, 77, 79, 86, 123, 236, 269 ГПК України, застосовуючи які, суди дійшли висновку про часткову обґрунтованість вимог первісного позову та необґрунтованість вимог зустрічного позову з огляду на те, що:

1) умовами укладеного між сторонами договору про постачання електричної енергії від 22.03.2012 № ВІ-710800 (далі - договір № ВІ-710800), копією свідоцтва про право власності на об'єкт за адресою: вул. Пирогова, 23-А у м. Вінниці, актами технічної перевірки вимірювального комплексу від 30.11.2021, а також фактом підписання актів № 3715 і № 3716 представником ПП "Феріде Плаза" (головним інженером Макаровим О. Г.) без зауважень щодо місця складання актів про порушення підтверджується обставина оформлення зазначених актів за місцем встановлення двох лічильників Споживача (№ 008656037356238, №008656037356280) - РЩ-0,4 кВ на вул. Пирогова, 23-А у м. Вінниці), тобто за місцем виявлення порушення;

2) оскільки представниками АТ "Вінницяобленерго" при проведенні обстеження електроустановок ПП "Феріде Плаза" виявлено передбачене підпунктами 6, 8 пункту 5.5.5 ПРРЕЕ порушення, яке полягало в порушенні цілісності пломб з відбитками тавр про їх повірку, установлених на кріпленнях кожуха лічильників електричної енергії, підтвердження факту вчинення якого потребувало проведення спеціалізованою організацією (підприємством) експертизи (абзаци 1, 5, 6 пункту 8.4.4 ПРРЕЕ), а експертними висновками №22-6393 і № 22-6389 підтверджується той факт, що на поверхнях корпусів, якорів (замикаючих частинах) та пломбувального матеріалу

одноразових номерних полімерних контрольних пломб з реквізитами: "С68088906 ВОЕ", "С68088907 ВОЕ", "С65004083 ВОЕ", "С65004084 ВОЕ" наявні пошкодження, сукупність яких дозволяє зробити категоричний висновок щодо розкриття та повторного встановлення досліджуваних пломб на клемних кришках лічильників №008656037356280 і №008656037356238, то Споживач використав обсяг електричної енергії, який не врахований розрахунковими засобами комерційного обліку або врахований неправильно;

3) водночас, виходячи з положень абзацу 2 пункту 8.4.5 ПРРЕЕ (в редакції, чинній з 02.02.2023), при виявленому факті пошкодження пломби, установленної на пристрої, який закриває доступ до струмоведучих частин схеми (вузла) обліку, обов'язковою умовою для нарахування споживачу вартості необлікованої електричної енергії на підставі підпункту 2 пункту 8.4.2 ПРРЕЕ є встановлення наявності доступу до струмоведучих частин схеми (вузла) обліку, про що також зазначається в акті про порушення. Таким чином, порушивши цілісність пломб на клемних кришках, Споживач отримав доступ до струмоведучих частин схеми (вузла) обліку, внаслідок чого змінюється схема підключення та споживання електричної енергії, некоректно фіксуються, обліковуються та відображаються показники спожитої електричної енергії, яка є необлікованою;

4) спірну суму донарахованої вартості необлікованої електричної енергії визначено Постачальником відповідно до пункту 8.4.10 ПРРЕЕ, що підтверджується листом НКРЕКП від 04.10.2023 № 10555/20.3/7, яким відмовлено в задоволенні звернень ПП "Феріде Плаза" від 03.04.2023 №18, від 04.04.2023 № 20, від 13.04.2023 № 57;

5) Товариство не надало доказів на підтвердження понесення витрат з оплати експертиз у загальній сумі 18 121,92 грн, оформлених експертними висновками № 22-6393 і № 22-6389, в зв'язку з чим у задоволенні первісного позову в частині відшкодування вартості проведених експертиз слід відмовити.

Згідно з актом № 3715 при проведенні обстеження електроустановок відповідача представниками АТ "Вінницяобленерго" було виявлене порушення підпунктів 6, 8 пункту 5.5.5 глави 5.5 розділу V ПРРЕЕ, яке полягає в такому: *"не забезпечив збереження і цілісності установлених на території на/або об'єкті (у його приміщенні) Споживача розрахункових засобів комерційного обліку електричної енергії та пломб (відбитків їх тавр) відповідно до акту про пломбування. Порушення цілісності пломб з відбитками тавр про їх перевірку, установлених на кріпленнях кожуха лічильника електричної енергії. Інші дії Споживача, які призвели до змін показів засобу вимірювальної техніки шляхом механічного впливу"*.

Відповідно до підпунктів 1, 2 пункту 8.4.2 ПРРЕЕ (в редакції, чинній станом на 08.06.2022, тобто на час оформлення актів № 3715 і № 3716) **визначення обсягу та вартості необлікованої електричної енергії здійснюється оператором системи на підставі акта про порушення, складеного у порядку, визначеному цими Правилами, у разі виявлення таких порушень:**

1) порушення цілісності пломб, цілісності пломбувального матеріалу, на якому встановлені пломби (дріт, кордова нитка тощо), порушення цілісності гвинтів, на яких закріплено пломбувальний матеріал (далі - *пошкодження пломб*), або відсутність на

засобах вимірювальної техніки пломб з відбитками тавр про їх повірку чи пломб з відбитками тавр оператора системи або інших заінтересованих сторін, установлених на кріпленнях кожуха лічильника електричної енергії (за умови наявності акта про пломбування, складеного в порядку, установленому Кодексом комерційного обліку, або іншого документа, який підтверджує факт пломбування і передачу на збереження засобів вимірювальної техніки, установлених пломб, та за умови втручання споживача в роботу засобів вимірювальної техніки);

2) пошкодження або відсутність пломб з відбитками тавр оператора системи чи інших заінтересованих сторін, установлених на засобах (вузлах) вимірювальної техніки в місцях, указаних в акті про пломбування, складеному в порядку, визначеному Кодексом комерційного обліку, або в іншому документі, який підтверджує факт пломбування і передачу на збереження засобів вимірювальної техніки та установлених пломб (крім пломб, установлених на кріпленнях кожуха лічильника електричної енергії).

Таким чином, для кваліфікації правопорушення відповідно до підпункту 1 чи 2 пункту 8.4.2 ПРРЕЕ обов'язковим є встановлення конкретного місця пошкодження або відсутності пломби

Сам по собі дефект акта не може спростовувати факт порушення, якщо цей факт відображено у сукупності з іншими доказами.

Ані ПРРЕЕ, ані інші норми чинного законодавства України не визначають вказаний скаржником дефект змісту акта як такий, що має наслідком його недійсність/нікчемність.

Детальніше з текстами судових рішень можна ознайомитися за посиланням:

- Рішення Господарського суду Вінницької області від 01 травня 2024 року у справі №902/1598/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119010039>;

- Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 05 вересня 2024 року у справі №902/1598/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/121618975>;

- Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 17 грудня 2024 року у справі №902/1598/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/123928128#>.

4. Спори з питань захисту прав інтелектуальної власності

4.1. Офіційна база BOIV «Madrid Monitor» є відкритим, безкоштовним, офіційним ресурсом, яка містить дані, щодо зареєстрованих торговельних знаків, згідно з умовами Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, до якої мають доступ користувачі мережі Інтернет, тобто виконує роль джерела інформації.

Дослідження інформації, яка розміщена в офіційній базі BOIV «Madrid Monitor», в контексті дослідження експертом питань, які були перед ним поставлені замовником експертизи, не відноситься до самостійного збирання експертом матеріалів, що підлягають дослідженню, ураховуючи те, що представник Компанії у письмовому зверненні (листі) вказав номери міжнародної реєстрації торговельних марок, а також текст листа містив зображення означених торговельних марок.

Спир у даній справі та у справах, які перебувають на розгляді в окружних судах із питань інтелектуальної власності Республіка Польща очевидно відрізняються за сторонами, предметом і підставами, отже відсутні підстави для залишення позову без розгляду.

Предметом судового розгляду є наявність/відсутність підстав для припинення порушення прав інтелектуальної власності позивача на торговельні марки.

Позивач (компанія B&B TRENDS S.L.) створений та діє у відповідності до законодавства Королівства Іспанії, реєстраційний номер B86880473, зареєстрована адреса: Каталонія 24, Полігон інд. Ка Ноллер, 08130 Санта-Парпетуа-да-Мугоза, Іспанія.

Позивач є власником міжнародних торговельних марок, пошук яких можна здійснити за допомогою Інтернет сторінки WIPO (Всесвітня організація інтелектуальної власності), <https://branddb.wipo.int/en/> та дія яких поширюється на територію України, відповідно до положень Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року та Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків від 28 червня 1989 року, учасниками яких є Україна, а саме: від 15.10.2008 №TM982311, класи 7, 9, 11 «Zelmer»; від 22.04.2008 №TM985233, класи 7, 9, 11 «Zelmer» (графічне зображення наведено у позові); від 18.11.2008 №TM992993, класи 7, 11 «Zelmer "NERRO"» (графічне зображення наведено у позові); від 05.06.2012 №TM1128849, класи 7, 9, 11 «BASIK by Zelmer» (графічне зображення наведено у позові).

Суди попередніх інстанцій вказали, що позивач має в Україні офіційних імпортерів та дистриб'юторів, а продаж товарів здійснюється по всій Україні від дрібних торгових точок до великих мереж гіпермаркетів та на сайтах інтернет-магазинів, зокрема, Комфі, Ельдорадо, Епіцентр, Розетка, та інші, що підтверджується наведеними у позові посиланнями на веб-сторінки в мережі Інтернет.

У той же час, позивачу стало відомо, що відповідач, офіційний дистриб'ютор в Україні польської компанії Zelmotor sp. zoo. (реєстраційний номер компанії KRS 0000341768, адреса реєстрації: вул. Промислова, 4а, місто Жешув, 35-105, Польща) імпортує та продає в Україні дрібну побутову техніку виробництва польської компанії Zelmotor sp. zoo., а саме: м'ясорубки, слайсери, блендери, тостери, міксери, сушарки

тощо, доказом чого є касовий чек ТОВ "КОМФІ ТРЕЙД" від 25.11.2020 №ЧКІР5-0004 про придбання м'ясорубки виробництва польської компанії Zelmotor sp. z o.o., торговельна марка ZELMOTOR PROFESSIONAL, імпортер - відповідач.

На переконання позивача, імпортер та продаж на території України товарів відповідачем із використанням знаку для товарів і послуг ZELMOTOR та ZELMOTOR PROFESSIONAL, є порушенням належних позивачу прав інтелектуальної власності.

Судами попередніх інстанцій встановлено обставини використання відповідачем спірних позначень, що підтверджується, зокрема, відповіддю Державної митної служби України, якою надано розгорнуту інформацію щодо митного оформлення товару відповідачем за період з 1 січня 2021 року до 31 грудня 2022 року станом на 13 березня 2023 року, копія якої міститься в матеріалах справи. Суди першої та апеляційної інстанцій вказали, що даним доказом встановлено, що відповідач імпортував у згаданий період товари польської компанії Zelmotor sp. zoo., дрібної побутової техніки під торговельною маркою ZELMOTOR PROFESSIONAL на територію України.

З огляду на зміст позову, його предмет та наявні у цій справі докази, підставами звернення позивача до суду стало саме здійснення відповідачем продажу товарів під торговельною маркою "zelmotor professional", а не реєстрація в Україні цієї торговельної марки.

Також, позивач звертався до окружних судів у Польщі із позовами до польської компанії Zelmotor sp.z.o.o. щодо заборони останній виготовляти товар з торговельною маркою "Zelmotor" та "Zelmotor professional".

При цьому, позивачем так і відповідачем зазначено, що зважаючи на заборону використання торговельної марки "zelmotor" на території Польщі, компанія Zelmotor sp. z o.o. провела повний ребрендинг товарів та випустила нову лінію товарів побутової техніки з іншою назвою торгової марки "SMAPP", що підтверджується наявними у справі роздруківками із сайтів компанії Zelmotor sp. z o.o. - <https://zelmotor.com>. та ТОВ "Зелмотор" - <https://zelmotor.com.ua>.

Підставами позовних вимог, серед іншого, зазначено те, що позивачу стало відомо про імпортер та продаж в Україні відповідачем дрібної побутової техніки польської компанії Zelmotor sp. zoo. під торговельною маркою ZELMOTOR PROFESSIONAL. Позивачем стверджується, що існує ймовірність того, що споживач може сприймати позначення "zelmotor" як продовження серії торговельних марок, які належать позивачу компанії B&B TRENDS, S.L., що не відповідає дійсності та може призвести до змішування діяльності господарюючих суб'єктів та ввести споживачів в оману щодо особи, яка виробляє зазначені товари, тобто, щодо джерела походження товару (особи виробника). На підтвердження таких обставин, позивачем долучено до позову, зокрема, Висновок №1340;

Під час огляду речових доказів в суді першої інстанції (про що безпосередньо зазначено в протоколі судового засідання та судовому рішенні) встановлено, що на пакуванні товару імпортером вказано саме відповідача. При цьому, магазини (наприклад, ТОВ «Розетка УА»), є лише торговими майданчиками, які продають дану продукцію кінцевому споживачу, тоді як відповідальним за дотримання вимог законодавства буде особа або компанія, яка здійснює фактичний імпортер товарів, тобто

даному випадку - відповідач. Як вказує позивач, саме відповідач порушив права позивача, шляхом імпортування (ввезення) товару на територію України, маркованого позначенням, що є схожим настільки, що його можна сплутати зі знаками для товарів та послуг за міжнародними торговельними марками №982311, №985233, №992993, №1128849, що належить позивачу.

Вказане підтверджується відповіддю Державної митної служби України, якою надано розгорнуту інформацію щодо митного оформлення товару відповідачем за період з 1 січня 2021 року до 31 грудня 2022 року станом на 13 березня 2023 року, копія якої міститься в матеріалах справи. Даним доказом встановлено, що відповідач імпортував у згаданий період товари польської компанії Zelmotor sp. zoo., дрібної побутової техніки під торговельною маркою ZELMOTOR PROFESSIONAL на територію України.

Таким чином спростовуються доводи відповідача щодо того, що він не має ніякого відношення до імпортування (ввезення) товару на територію України, маркованого позначенням, що є схожим настільки, що його можна сплутати зі знаками для товарів та послуг за міжнародними торговельними марками №982311, №985233, №992993, №1128849.

Позивач є власником низки торговельних марок, які містять спільну частину zelmer, що утворює серію торговельних марок з основою серії - словом "zelmer".

Враховуючи це, існує ймовірність того, що споживач може сприймати позначення "zelmotor" як продовження серії торговельних марок, які належать позивачу.

Отже, використання позначень "zelmotor", "zelmotor professional" для позначення товарів та послуг, які є такими самим та спорідненими з товарами, для яких зареєстровані торговельні марки за міжнародними реєстраціями №982311, №985233, №992993, №1128849, може призвести до сплутування споживачами цих товарів з такими самими та спорідненими товарами Компанії.

Це може призвести до змішування діяльності господарюючих суб'єктів та ввести споживачів в оману щодо особи, яка виробляє зазначені товари, тобто, щодо джерела походження товару (особи виробника).

Відповідно до Висновку експерта позначення "zelmotor professional", яке заявлено для реєстрації торговельної марки в Україні за заявкою №m202009115 польською компанією Zelmotor spolka z ograniczona odpowiedzialnoscia та позначення "zelmotor", "zelmotor professional", що містяться на сайті <https://zelmotor.com.ua>, з зображеннями побутової техніки, маркованої позначеннями "zelmotor", "zelmotor professional", є схожими настільки, що їх можна сплутати із зареєстрованими торговельними марками за міжнародними реєстраціями №982311, №85233, №1128849 позивача, дія яких поширюється на територію України для таких самих та споріднених з ними товарів і послуг та зареєстрованою торговельною маркою за міжнародною реєстрацією №992993 позивача, дія якої поширюється на територію України, в частині таких самих та споріднених товарів і послуг.

Використання позначень "zelmotor", "zelmotor professional" для позначення товарів та послуг, які є такими самим та спорідненими з товарами, для яких зареєстровані торговельні марки за міжнародними реєстраціями №982311, №985233, №992993, №1128849, може призвести до сплутування споживачами цих товарів з такими самими

та спорідненими товарами позивача.

У матеріалах справи наявна фотокопія м'ясорубки виробництва польської компанії Zelmotor sp. z o.o. та касовий чек ТОВ "Комфі Трейд" (м. Київ) від 25.11.2020 №ЧКІР5-0004 про придбання цієї м'ясорубки під торговельною маркою ZELMOTOR PROFESSIONAL, імпортер - відповідач (м. Вінниця). Водночас, позначення на упаковці придбаного товару, а саме "zelmotor professional" було об'єктом дослідження експерта в межах встановлення схожості такого позначення із належними позивачу торговельними марками за міжнародними реєстраціями №982311, №985233, №992993, №1128849.

Відповідачем не надано суду доказів які б підтверджували істотні недоліки наданого позивачем Висновку експерта, а надані інші докази судом відхилені.

Таким чином, позначення "zelmotor", "zelmotor professional" є такими, що можуть ввести споживачів в оману щодо особи, яка виробляє товар або надає послугу.

Щодо самостійного збирання доказів експертом.

Відповідно до статті 102 «Збирання матеріалів для проведення експертизи» ГПК України матеріали, необхідні для проведення експертизи, експерту надає суд, якщо експертиза призначена судом, або учасник справи, якщо експертиза проводиться за його замовленням.

Експерт не має права з власної ініціативи збирати матеріали для проведення експертизи, розголошувати відомості, що стали йому відомі у зв'язку з проведенням експертизи, або повідомляти будь-кому, крім суду та учасника справи, на замовлення якого проводилася експертиза, про її результати. Призначений судом експерт не має права спілкуватися з учасниками судового процесу поза межами судового засідання.

Скаржник вказує, що відповідно до Висновку №1340 експерт Дорошенко О.Ф. самостійно відшукав у відкритому доступі Інтернет-Джерела офіційній базі Всесвітньої організації інтелектуальної власності «Madrid Monitor» (<https://www3.wipo.int/madrid/monitor/en/>) інформацію щодо міжнародної реєстрації торговельних марок №982311, №985233 та №992993, а також самостійно здійснив переклад отриманої інформації з англійської на українську мову.

Верховний Суд виходить з того, що Всесвітня організація інтелектуальної власності (далі - ВОІВ) - це міжнародна міжурядова організація, створена на основі Конвенції, ухваленої у 1967 році державами-членами Паризького союзу з охорони промислової власності, Бернського союзу з охорони творів літератури та мистецтва та інших спеціалізованих союзів. У 1974 році ВОІВ набула статусу спеціалізованої установи Організації Об'єднаних Націй (далі - ООН).

Метою діяльності цієї міжнародної організації є сприяння охороні інтелектуальної власності в усьому світі шляхом забезпечення співробітництва між державами та дотримання положень багатосторонніх договорів, що регулюють правові та адміністративні аспекти інтелектуальної власності.

Україна, як держава-засновник ООН, стала членом ВОІВ у 1970, а у 1992 Уряд України підтвердив продовження дії для нашої держави ряду основних міжнародних угод в сфері інтелектуальної власності і з того часу співробітництво з ВОІВ розвивається і розширюється.

Верховний Суд виходить з того, що дослідження інформації, яка розміщена в офіційній базі BOIB «Madrid Monitor» у даній справі в контексті дослідження експертом питань, які були перед ним поставлені замовником експертизи, не відноситься до самостійного збирання експертом матеріалів, що підлягають дослідженню, ураховуючи що представник Компанії у письмовому зверненні (листі) вказав номери міжнародної реєстрації торговельних марок, а також текст листа містив зображення означених торговельних марок.

Скаржником не наведено обґрунтованих доводів стосовно того, що експертом отримано з офіційної бази BOIB «Madrid Monitor» інформацію, яка б не відповідала дійсності чи була відмінною, ніж та яка зазначена у письмовому зверненні (листі) представника Компанії.

Щодо вирішення процесуальних питань, пов'язаних з розглядом іноземними судами подібних спорів.

Відповідно до статті 75 «Загальні правила підсудності судам України справ з іноземним елементом» Закону України «Про міжнародне приватне право» підсудність судам України справ з іноземним елементом визначається на момент відкриття провадження у справі, незважаючи на те, що в ході провадження у справі підстави для такої підсудності відпали або змінилися.

Суд відмовляє у відкритті провадження у справі, якщо у суді чи іншому юрисдикційному органі іноземної держави є справа із спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав та про наявність таких підстав суду стало відомо до відкриття провадження у справі.

Суд залишає позов без розгляду, якщо після відкриття провадження у справі буде з'ясовано, що у суді чи іншому юрисдикційному органі іноземної держави є справа із спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав.

Відповідач вказує, що неодноразово заявляв про наявність підстав залишення позову без розгляду в зв'язку із провадженням в окружних судах із питань інтелектуальної власності Республіка Польща 5-ти справ, які розглядають судові спори між іспанської компанією B&B TRENDS S.L. та польською компанією Zelmotor sp.z.o.o. щодо порушення прав інтелектуальної власності.

За приписами процесуального законодавства позивачами є особи, які подали позов або в інтересах яких подано позов про захист порушеного, невизнаного чи оспорюваного права або охоронюваного законом інтересу. Відповідачами є особи, яким пред'явлено позовну вимогу. Тобто, учасники справи - це суб'єкти матеріально-правових відносин, які виступають на захист своїх інтересів, і на яких поширюється законна сила судового рішення. Позивачем є особа, яка має право вимоги (кредитор), а відповідачем - особа, яка повинна виконати зобов'язання (боржник) [Постанови Верховного Суду від 13.05.2019 у справі №905/494/18, від 14.02.2023 у справі №911/3076/21, від 18.04.2023 у справі №16/2019/13(916/526/22)].

Втім, для залишення позову без розгляду у даному випадку відсутні підстави, оскільки, спір у даній справі та у справах, які перебувають на розгляді в окружних судах

із питань інтелектуальної власності Республіка Польща очевидно відрізняються за сторонами, предметом і підставами.

Отже, доводи скаржника щодо порушень судами попередніх інстанцій статті 75 Закону України «Про міжнародне приватне право» не знайшли свого підтвердження.

Детальніше з текстами судових рішень можна ознайомитися за посиланням:

- Рішення Господарського суду Вінницької області від 24 січня 2024 року у справі №902/327/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116668997>;

- Постанова Північно-західного апеляційного господарського суду від 24 квітня 2024 року у справі №902/327/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/118835759>;

- Постанова Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 06 серпня 2024 року у справі №902/327/23 - <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120925722>.

Дякуємо за ознайомлення з відповідним Дайджестом судової практики, сподіваємось, що розміщена інформація буде корисною до застосування у професійній діяльності.

Дайджест містить короткий огляд деяких судових рішень Господарського суду Вінницької області, Північно-західного апеляційного господарського суду, Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

У Дайджесті викладено лише основний правовий висновок, який сформовано судами з урахуванням фактичних обставин справи та норм законодавства, чинних на момент виникнення спірних правовідносин.

Для правильного розуміння висловленої в судових рішеннях правової позиції необхідно ознайомитися з їх повним текстом, розміщеним у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Принагідно колектив Господарського суду Вінницької області вітає юридичну спільноту, учасників судових процесів, колег та усіх причетних до діяльності судової гілки влади з Днем працівників суду, Різдвом Христовим, Новим Роком, бажаючи усім миру, злагоди та доброти!

Стежте за нами онлайн та у соціальних мережах

сторінка у мережі
Facebook

vn.arbitr.gov.ua/sud5003/

inbox@vn.arbitr.gov.ua

[@user-ir3wn8qf6l](https://www.youtube.com/user-ir3wn8qf6l)

